

SÉNAT DE BELGIQUE

RÉUNION DU 20 FÉVRIER 1935.

Rapport de la Commission de l'Instruction publique chargée d'examiner le Projet de Loi concernant l'érection d'un mémorial du règne du Roi Albert.

(Voir les n°s 47, 70 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séance du 14 février 1935; le n° 42 du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

COMMISSIEVERGADERING VAN 20 FEBRUARI 1935.

Verslag uit naam van de Commissie van Openbaar Onderwijs belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot oprichting van een gedenkteeken der regeering van Koning Albert.

(Zie de n^{rs} 47, 70, en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergadering van 14 Februari 1935; n^r 42 van den Senaat.)

Présents : MM. RUTTEN (G.), président-rapporteur; BRACONNIER, CARNOY, DEBERSÉ, le baron DE KERCHOVE D'EXAERDE, DE NAUW, HANQUET, HUISMAN VANDEN NEST, RENARD, RONVAUX, Mme SPAAK, MM. VAN FLETEREN, VAN ROOSBROECK et VERBIST.

MADAME, MESSIEURS,

Le Sénat aura à cœur de voter à l'unanimité le projet concernant l'érection du mémorial du règne du Roi Albert.

Il le fera par affection reconnaissante pour un Souverain que tous les pays nous ont envié.

Il le fera par déférence pour le désir exprimé par le Roi et par Celle dont l'image reste indissolublement unie, dans nos mémoires et dans nos cœurs, au souvenir du grand défunt.

Il le fera parce qu'il est urgent de doter nos savants et nos chercheurs d'un instrument de travail adapté aux exigences des temps actuels.

Pourrions-nous oublier que les travaux et les découvertes des savants constituent pour un pays l'enrichissement continu d'un patrimoine intellectuel et moral dont nous sommes

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De Senaat zal er prijs op stellen eenparig het ontwerp tot oprichting van een gedenkteeken van de regeering van Koning Albert goed te keuren.

Hij zal het doen uit erkentelijke genegenheid voor een Vorst dien alle landen ons hebben benijd.

Hij zal het doen uit eerbied voor den wensch uitgedrukt door den Koning en door Haar wier beeld onverbreekbaar verbonden blijft, in onze harten en ons geheugen, met het aandenken aan den grooten aflijvige.

Hij zal het doen omdat het hoog tijd is geleerden en vorschers te begiftigen met een werktuig dat aan de behoeften dezer tijden is aangepast.

Kunnen wij vergeten dat de arbeid en de ontdekkingen der geleerden voor een land een bestendige verrijking van het geestelijk en zedelijk patrimonium zijn, dat ons allen ten

tous les bénéficiaires? C'est toujours des sommets que descendent les eaux qui fécondent la plaine et alimentent les fleuves.

L'exposé des motifs justifie en termes clairs et concis l'urgence du projet :

« Les locaux actuels de la Bibliothèque Royale sont devenus trop étroits pour les riches collections qu'ils renferment; leur disposition ne donne pas aux chercheurs les facilités sans lesquelles tout travail intellectuel devient impossible. Il s'agit donc d'abriter ces collections dans des locaux nouveaux, construits de façon rationnelle, répondant à toutes les exigences de la technique. »

Votre Commission s'est ralliée à la proposition de l'article 2 proposant de confier l'érection et l'aménagement de la Bibliothèque à un établissement public autonome, revêtu de la personnalité civile et dénommé « Fonds Bibliothèque Albert I ».

Dès lors, il est logique qu'elle fasse crédit à ceux qui seront chargés d'administrer le Fonds, en leur laissant le soin de résoudre la question de l'emplacement et de l'aménagement de la Bibliothèque.

Cette façon de voir apparaît d'autant plus raisonnable que l'article 6 a soin d'indiquer que le Conseil d'administration exercera ses fonctions sous le triple contrôle des Ministre de l'Intérieur, de l'Instruction publique et des Finances, « chacun en ce qui concerne ses attributions ». En vertu des alinéas 7 et 9 du même article, le Roi désignera un commissaire de gouvernement auprès du Conseil d'administration du Fonds. Celui-ci aura droit de suspendre « toute décision prise ».

Un membre de la Commission a fait plusieurs suggestions qui méritent d'être prises en considération :

Les dirigeants de la Bibliothèque nouvelle devraient mettre à l'étude

goede komt? Immer vloeit van de bergtoppen het water dat de vlakke bevrucht en de stroomen spijst.

De Memorie van Toelichting rechtvaardigt duidelijk en bondig den spoedeischenden aard van het ontwerp :

« De huidige lokalen van de Koninklijke Bibliotheek zijn te nauw geworden voor de rijke collecties die zij bevatten; hun schikking verschaft aan de navorschers niet de noodige faciliteiten zonder dewelke ieder intellectueel werk onmogelijk wordt. Het gaat er dus om deze collecties onder te brengen in nieuwe rationeel opgebouwde lokalen, die aan al de technische vereischten beantwoorden. »

Uw Commissie heeft zich aangesloten bij het voorstel van artikel 2 waarbij de op- en inrichting van de bibliotheek worden toevertrouwd aan een autonome openbare instelling, die rechtspersoonlijkheid bezit en « Bibliotheekfonds Albert I » zal heeten.

Het is dus logisch dat zij vertrouwen stelle in diegenen die zullen belast worden met het beheer van het Fonds, met hun de zorg over te laten het vraagstuk van de ligging en inrichting der Bibliotheek op te lossen.

Deze zienswijze blijkt des te redelijker daar artikel 6 zorg draagt aan te duiden dat de beheerraad zijn ambt zal uitoefenen onder het drievoudig toezicht van de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Openbaar Onderwijs en van Financiën, « ieder wat zijn bevoegdheid betreft. » Krachtens de alinéas 7 en 9 van ditzelfde artikel wijst de Koning een Regeeringscommissaris bij den Beheerraad van het Fonds aan. Deze heeft het recht « elke genomen beslissing te schorsen ».

Een lid der Commissie deed verschillende voorstellen die verdienen in aanmerking te worden genomen :

De bestuurders der nieuwe Bibliotheek zouden de inrichting van een

l'organisation d'un service itinérant assurant une large diffusion dans tous les centres du pays, de renseignements utiles.

Dans le même ordre d'idées cette administration ferait publier un périodique bibliographique facilitant les recherches.

Conformément aux déclarations faites en séance du 14 février 1935 par le Ministre de l'Intérieur il devrait être entendu que le concours auquel sont conviés les architectes sera organisé de façon à « donner à toutes les initiatives intéressantes et à tous les talents l'occasion de se manifester ». Etant donné l'importance du plan tracé, des primes pourraient être accordées à quelques-uns des travaux les plus remarquables.

On a demandé enfin que la bonne gestion des dépôts et des services spéciaux tels que estampes, manuscrits, publications, etc., soient assurés. autant que possible au sein même du Conseil, par des spécialistes dont la compétence et l'indépendance absolues ne pourront être mises en question.

Le Gouvernement a accepté le deuxième amendement proposé par la Commission de la Chambre, amendement confiant non au Président seul, mais au Conseil, la nomination et la fixation des émoluments des membres du Secrétariat.

A l'unanimité, votre Commission vous propose d'accepter le projet tel qu'il a été voté par la Chambre.

Le Président-rapporteur,
G. RUTTEN.

rondreizenden dienst moeten ter studie leggen, waarbij, in al de centra van het land, nuttige inlichtingen ruimschoots zouden worden verspreid.

In denzelfden gedachtengang zou dit Bestuur een bibliografisch tijdschrift uitgeven om opzoeken te vergemakkelijken.

Overeenkomstig de verklaringen ter vergadering van 14 Februari 1935 door den Minister van Binnenlandsche Zaken afgelegd, zou het verstaan blijven dat een wedstrijd, waaraan al de bouwkundigen zouden mogen deelnemen, derwijze zou worden ingericht « dat elk belangwekkend initiatief en elk talent gelegenheid zouden hebben zich te doen gelden. » Gelet op het belang van het voorgenomen plan, zouden premies kunnen worden toegekend aan enkele der meest merkwaaardige inzendingen.

Ten slotte werd gevraagd dat het goede beheer van de bijzondere bewaaringen en diensten, zooals prenten, handschriften, publicaties, enz., zoo veel mogelijk zouden worden verzekerd in den schoot van den Raad zelf door specialisten wier volstrekte bevoegdheid en onafhankelijkheid onbetwistbaar zijn.

De Regeering heeft het tweede amendement aangenomen door de Kamercommissie voorgesteld, amendement waarbij aan den voorzitter niet alleen, doch aan den Raad, de benoeming en de vaststelling van de wedden der leden van het Secretariaat worden opgedragen.

Eenparig stelt uw Commissie U voor het ontwerp aan te nemen zooals het door de Kamer werd overgemaakt.

De Voorzitter-verslaggever,
G. RUTTEN.